

Bruxelles, 23.5.2018.
COM(2018) 407 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Irske za 2018.

i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Irske za 2018.

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Irske za 2018.

i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Irske za 2018.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža², a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije³,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta⁴,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Komisija je 22. studenoga 2017. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak Europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika za 2018. Posebna je pozornost posvećena europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 22. ožujka 2018. Komisija je 22. studenoga 2017. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se navodi da je Irska jedna od država članica za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, koju je Europsko vijeće potvrdilo

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

³ COM(2018) 407 final.

⁴ P8_TA(2018)0077 i P8_TA(2018)0078.

22. ožujka 2018. Vijeće je 14. svibnja 2018. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja („Preporuka za europodručje”).

- (2) Kao država članica čija je valuta euro te s obzirom na blisku međusobnu povezanost ekonomija u ekonomskoj i monetarnoj uniji, Irska bi trebala osigurati punu i pravodobnu provedbu Preporuke o ekonomskoj politici europodručja, koja je navedena u preporukama u nastavku, a posebno u preporukama 1. i 2.
- (3) Izvješće za Irsku za 2018.⁵ objavljeno je 7. ožujka 2018. U izvješću je ocijenjen napredak Irske u smislu preporuka za Irsku koje je Vijeće donijelo 11. srpnja 2017., mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Irske u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020. Izvješće sadržava i rezultate detaljnog preispitivanja u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011, koji su također objavljeni 7. ožujka 2018.⁶ U svojoj analizi Komisija zaključuje da u Irskoj postoje makroekonomske neravnoteže. Konkretno, slabe su točke visoke razine javnog i privatnog duga i neto vanjskih obveza. Ipak, ostvarena su znatna poboljšanja. Snažan rast produktivnosti zadnjih godina doveo je do poboljšane konkurentnosti i pozitivnog salda tekućeg računa, zbog čega se brzo smanjuju visoke razine neto vanjskih obveza. Snažan gospodarski rast i dalje doprinosi privatnom razduživanju, no razina privatnog duga još je visoka iako pri ocjeni korporativnog duga treba uzeti u obzir snažan utjecaj aktivnosti multinacionalnih poduzeća, dok se čini da je dug kućanstava uglavnom u skladu s temeljnim pokazateljima. Predviđa se nastavak smanjenja državnog duga i deficit se približava ravnoteži. Cijene stambenih nekretnina ubrzano rastu, premda s vjerojatno podcijenjene početne razine, što također pridonosi jačanju bilanci kućanstava. Banke su dobro dokapitalizirane i njihova se profitabilnost postupno poboljšava. Nastavlja se smanjenje razine loših kredita, iako je ona i dalje visoka. Poduzete su mjere politika za uklanjanje navedenih ranjivosti, no za neke od mjera trebat će vremena da se ostvare očekivani učinci.
- (4) Irska je 18. travnja 2018. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2018., a 30. travnja 2018. dostavila je Program stabilnosti za 2018. Uzimajući u obzir njihovu povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.
- (5) Kad je riječ o programima država članica u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova za razdoblje 2014.–2020., u obzir su uzete relevantne preporuke po državama članicama. Kako je propisano člankom 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁷, ako je potrebno poduprijeti provedbu relevantnih preporuka Vijeća, Komisija od države članice može zatražiti da preispita i izmijeni svoje sporazume o partnerstvu i relevantne programe. Komisija je primjenu te odredbe detaljno objasnila u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost europskih strukturnih i investicijskih fondova povezuje s dobrim ekonomskim upravljanjem⁸.
- (6) Na Irsku se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu te prijelazno pravilo o dugu. Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2018. očekuje da će

⁵ SWD(2018) 206 final.

⁶ COM(2018) 120 final.

⁷ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁸ COM(2014) 494 final.

se ukupni deficit neznatno smanjiti na 0,2 % BDP-a u 2018. te se nakon toga nastaviti postupno smanjivati i u 2021. prijeći u suficit od 0,4 % BDP-a. Očekuje se da će se nakon 2019. ostvariti srednjoročni proračunski cilj, odnosno strukturni deficit od 0,5 % BDP-a. Prema Programu stabilnosti očekuje se da će udio duga opće države u BDP-u 2018. pasti na 66 % BDP-a te će se nastaviti smanjivati i u 2021. iznositi 58,7 % BDP-a. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije vjerodostojan je. Istodobno nisu dovoljno precizirane mjere potrebne za ostvarenje planiranog ciljnog deficita od 2019. nadalje.

- (7) Vijeće je 11. srpnja 2017. preporučilo Irskoj da osigura da stopa nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda u 2018. ne premašuje 2,4 %, što odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,6 % BDP-a. Istovremeno je Vijeće navelo da je potrebno uzeti u obzir da je cilj postići smjer fiskalne politike koji pridonosi jačanju postojećeg oporavka te osiguravanju održivosti javnih financija Irske. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2018. postoji rizik određenog odstupanja od preporučene fiskalne prilagodbe u 2018. te u 2017. i 2018. kad se zajedno uzmu u obzir.
- (8) Irska bi u 2019. trebala ostvariti svoj srednjoročni proračunski cilj. To je u skladu sa stopom nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda⁹ koja ne premašuje 5,3 %¹⁰, što odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,1 % BDP-a. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2018. predviđa se da će strukturni saldo zabilježiti deficit od 0,4 % BDP-a u 2019., što je iznad srednjoročnog proračunskog cilja. Predviđa se da će Irska u 2018. poštovati prijelazno pravilo o dugu te u 2019. pravilo o dugu. Općenito, Vijeće smatra da Irska treba biti spremna poduzeti dodatne mjere za osiguranje usklađenosti u 2018. i da se predviđa da će u 2019. ispuniti odredbe Pakta o stabilnosti i rastu. S obzirom na razliku između izmjerenog BDP-a i domaće proizvodnje i povezani utjecaj na udio duga u BDP-u te postojeće cikličke uvjete u Irskoj i povećane vanjske rizike bilo bi razborito sve neočekivane prihode iskoristiti za daljnje smanjenje udjela duga opće države.
- (9) Javne financije dodatno su se poboljšale zahvaljujući snažnom rastu proizvodnje, no rizici od nestabilnosti prihoda i dalje su prisutni te još ima prostora za povećanje otpornosti prihoda na gospodarske fluktuacije i negativne šokove. Smanjenjem opsega i broja poreznih rashoda i proširenjem porezne osnovice povećala bi se stabilnost prihoda u slučaju gospodarske nestabilnosti. Međutim, neke nedavne porezne mjere bile su usmjerene na smanjenja i olakšice i čini se da je time dodatno povećana ovisnost o izrazito procikličkim izvorima prihoda. Osim toga, u Irskoj još ima prostora za poboljšanje načina na koji se sredstvima prikupljenima oporezivanjem može pridonijeti ostvarenju ciljeva zaštite okoliša.

⁹ Neto primarni državni rashodi sastoje se od ukupnih državnih rashoda bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade za nezaposlenost. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izgladuju se za četverogodišnje razdoblje. Uračunane su diskrecijske mjere na prihodovnoj strani ili povećanja prihoda propisana zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju. Referentno mjerilo za rashode za Irsku odražava prilagodbu radi ispravka narušavanja desetogodišnje referentne stope potencijalnog rasta do kojeg je došlo zbog naglog iznimno velikog rasta realnog BDP-a u 2015. Komisija je slijedila pristup koji su primijenila irska tijela pri izračunu proračuna za 2017. i uzela u obzir prosjek stopa potencijalnog rasta u 2014. i 2016.

¹⁰ Od 2018. referentno mjerilo za rashode odražava prilagodbu radi ispravka narušavanja desetogodišnje referentne stope potencijalnog rasta do kojeg je došlo zbog naglog iznimno velikog rasta realnog BDP-a u 2015.

- (10) Kako je navedeno u Preporuci za europodručje za 2018., borba protiv strategija agresivnog poreznog planiranja ključna je za sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja među poduzećima, pravedan tretman poreznih obveznika i zaštitu javnih financija. Zbog učinaka prelijevanja strategija agresivnog poreznog planiranja među državama članicama potrebno je koordinirati nacionalne politike kako bi se dopunilo zakonodavstvo EU-a. Visoka razina plaćanja tantijema i dividendi kao postotak BDP-a upućuje na to da se poduzeća koriste poreznim pravilima Irske kako bi provodila agresivno porezno planiranje. Zbog ograničene primjene izuzeća od poreza po odbitku na izlazna plaćanja (plaćanja rezidenata EU-a prema rezidentima trećih zemalja) tantijema i dividendi koja izvršavaju poduzeća sa sjedištem u Irskoj može se dogoditi da ta plaćanja uopće ne budu oporezovana ako ne podliježu porezu u državi primatelja plaćanja. Osim toga, poduzeća mogu iskoristiti određene odredbe iz bilateralnih poreznih sporazuma između Irske i drugih zemalja kako bi nadjačala novo pravilo o poreznoj rezidentnosti, koje je u Irskoj uvedeno 2015. Rezultati savjetovanja koje je Irska pokrenula nakon neovisne revizije Zakona o porezu na dobit uzet će se u obzir pri osmišljavanju najavljenih poreznih reformi. Komisija uzima u obzir nedavne najavljene ili donesene pozitivne mjere (primjerice mjere za rješavanje problema agresivnog poreznog planiranja na nacionalnoj razini, moguće obrambene mjere protiv država s popisa nekooperativnih jurisdikcija). Komisija će na temelju nedavnih razmjena mišljenja nastaviti s konstruktivnim dijalogom za borbu protiv strategija agresivnog poreznog planiranja.
- (11) Rizici za dugoročnu fiskalnu održivost povezani s troškovima starenja i dalje su prisutni. Irska je uvela neke važne mjere za povećanje učinkovitosti, primjerice sporazum o smanjenju troškova s farmaceutskom industrijom, sustav financijskog upravljanja i financiranje utemeljeno na aktivnosti. Poduzete su određene mjere i za poboljšanje dostupnosti usluga primarne zdravstvene skrbi. Međutim, irski sustav zdravstvene skrbi skup je i suočava se s brojnim izazovima, a situaciju dodatno otežava brzo starenje stanovništva. Osim toga, uslugama primarne skrbi i skrbi unutar zajednice još se ne može ublažiti sve veći pritisak na kapacitet i troškove bolničke skrbi. Za planirani prijelaz na univerzalnu zdravstvenu skrb potrebno je višegodišnje planiranje proračuna i bolja kontrola rashoda, a on se mora temeljiti na rezultatima sveobuhvatne revizije rashoda u pogledu djelotvornosti i učinkovitosti sektora zdravstvene skrbi. Nadalje, potrebno je uzeti u obzir jačanje uloge primarne skrbi u rasterećivanju irskih preopterećenih bolnica. Unatoč brojnim reformama za smanjenje javnih rashoda za mirovine, očekuje se velik dugoročni rast ukupnog deficita mirovinskog sustava. Pravodobna provedba predstavljenog plana mirovinske reforme ključna je za jačanje fiskalne održivosti mirovinskog sustava u Irskoj.
- (12) Godine slabih ulaganja nakon recesije odražavaju se na dostupnost odgovarajuće infrastrukture u sektoru prometa, čiste energije, vodnih usluga, stanovanja i telekomunikacija. Cijene nekretnina neprestano se povećavaju zbog kroničnog manjka ponude i povećanja potražnje. Iako se 2016. nije činilo da su stambene nekretnine precijenjene, njihova cjenovna pristupačnost izaziva zabrinutost. Ako ih se ne ukloni, čimbenici koji ograničavaju stambenu ponudu mogli bi pridonijeti jačanju neravnoteže. Prostorno planiranje i bolja infrastruktura ključni su za odgovarajuće povećanje stambene ponude, jačanje privatnog ulaganja, rast produktivnosti i uravnotežen regionalni gospodarski razvoj. Osim toga, infrastrukturna ulaganja u čistu energiju, čist javni prijevoz i vodu te dodatni naponi u području energije iz obnovljivih izvora i kružnoga gospodarstva bit će od ključne važnosti za uspješan prelazak Irske na niskougljično i ekološki otporno gospodarstvo. Nakon što ih se provede u bliskoj suradnji s dionicima, nacionalni razvojni plan za razdoblje 2018.–2027. i nacionalni

okvir za planiranje, koji su dio „Strategije Irska 2040.”, bit će važni koraci u pravom smjeru.

- (13) Postojeći naponi u ublažavanju klimatskih promjena neće Irskoj omogućiti ostvarenje klimatskih ciljeva utvrđenih u strategiji Europa 2020. Ostvaren je tek ograničen napredak u dekarbonizaciji ključnih dijelova gospodarstva, uglavnom u poljoprivredi, cestovnom prometu i stambenom sektoru. Irska će zbog toga, da bi poštovala odredbe Odluke o zajedničkom naporu, morati iskoristiti dostupne fleksibilne mogućnosti, kao što je kupnja emisijskih jedinica od drugih država članica. Iz nacionalnih projekcija vidljiv je razmjer potrebnih dodatnih napora: na temelju postojećih politika očekuje se da će se emisije iz Odluke o zajedničkom naporu (u kojoj su utvrđeni obvezujući godišnji ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova za države članice za razdoblje 2013.–2020.) povećavati do 2025., a zatim se stabilizirati na razini nešto nižoj od razine emisija iz 2005. Irska je nedavno donijela nacionalni plan ublažavanja, kojim se utvrđuje plan prelaska na niskougljično gospodarstvo i dosljedan okvir za rješavanje postojećih izazova u energetske sektoru. U planu je, međutim, zasad utvrđeno tek nekoliko posebnih novih mjera ublažavanja. Nacionalni okvir za planiranje ima i klimatsku sastavnicu, koja je uvedena u znak potvrde činjenice da će odgovarajuće prostorno planiranje biti ključno za ublažavanje klimatskih promjena jer je stanovništvo u Irskoj vrlo raspršeno i postoji samo mali broj velikih gradskih područja, koja se suočavaju s ozbiljnim problemima povezanim sa zagušenjem i javnim prijevozom. Konačno, nacionalni razvojni plan 2018.–2027. i njegova učinkovita provedba imat će ključnu ulogu u dekarbonizaciji gospodarstva. U planu će se utvrditi iznos dodatnih sredstava koja će se mobilizirati za dekarbonizaciju sektora električne energije, upotrebu energije iz obnovljivih izvora i poboljšanje javnog prijevoza i energetske učinkovitosti.
- (14) Osiguranje uključivog rasta i dalje je problem u Irskoj. Stopa nezaposlenosti pala je na 6,7 % u 2017., ali su određene skupine još vrlo udaljene od tržišta rada i socijalno isključene. Sustav socijalne zaštite i sustav oporezivanja pokazali su se vrlo uspješnim u suzbijanju siromaštva i nejednakosti te je Irska poduzela mjere za poticanje zaposlenosti postupnim ukidanjem socijalnih naknada i doplata. Trajno visoka stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti u Irskoj povezana je s visokim udjelom osoba koje žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada (gotovo dvaput viša od prosjeka EU-a i najviša u EU-u – 18,2 % u odnosu na 10,5 % u 2016.). To je posebno često u kućanstvima samohranih roditelja. Gotovo tri četvrtine nezaposlenih u Irskoj neaktivno je. Ukupna stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti i ona koja se odnosi na djecu neznatno su se smanjile u 2016., ali i dalje su veće od prosjeka EU-a. Zbog toga Irska mora dovršiti provedbu svojeg akcijskog plana za kućanstva bez zaposlenih, a to će postići, među ostalim, poboljšanjem integrirane potpore za osobe koje su najudaljenije od tržišta rada. Kako bi se ispunili ambiciozni ciljevi i zadovoljila visoka potražnja, potrebno je posvetiti trajnu pozornost ponudi objekata za socijalno stanovanje.
- (15) Pristup cjenovno pristupačnoj, cjelodnevnoj kvalitetnoj skrbi za djecu i dalje je problem. Prema Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj troškovi skrbi za djecu u Irskoj u odnosu na plaće bili su u 2015. najveći u EU-u za samohrane roditelje i drugi po veličini u EU-u za parove. Visoki troškovi skrbi za djecu mogu otežati pristup plaćenom zaposlenju, osobito u kućanstvima s niskim prihodima, uključujući samohrane roditelje. Ta činjenica ima negativan učinak na stopu zaposlenosti žena, koja je 2016. iznosila 65,4 %, što je blizu prosjeka EU-a. U parlamentu se trenutačno raspravlja o Zakonu o jedinstvenom cjenovno pristupačnom sustavu skrbi za djecu.

Očekuje se da će njegova provedba početi u 2018., no kašnjenja su već očita. Promiče se i kvaliteta ponude skrbi za djecu, posebice u okviru inicijativa za veću stručnost osoblja.

- (16) Razlike među stopama zaposlenosti nisko, srednje i visokokvalificiranih radnika u 2016. bile su među najvišima u EU-u, a stopa zaposlenosti niskokvalificiranih radnika 10 je postotnih bodova niža nego prije gospodarske krize. Zbog toga, a i zbog promjena u gospodarskoj aktivnosti, neusklađenost i nedostatak vještina sve su izraženiji u nekoliko područja. Zato je veoma važno ubrzati donošenje politika i mjera za usavršavanje i prekvalifikaciju. Irska ima posebno nisku razinu sudjelovanja u cjeloživotnom učenju za zaposlene niskokvalificirane osobe, što ih čini osjetljivima na promjene u potražnji radne snage. Ukupno gledajući, Irska ima jednu od najnižih razina digitalnih vještina u EU-u, što je u oštroj suprotnosti s visokim udjelom osoba s diplomom u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike koja je stečena u irskom sustavu visokog obrazovanja. Irska ima i jednu od najnižih stopa zaposlenosti osoba s invaliditetom u EU-u.
- (17) Produktivnost u Irskoj raste uglavnom zahvaljujući multinacionalnim poduzećima. Razlika u produktivnost između tih društava i irskih domaćih poduzeća (uglavnom mala i srednja poduzeća) sve je veći. Visoka međunarodna mobilnost nekih multinacionalnih poduzeća i sadašnja neizvjesnost mogu dugoročno ugroziti održivost i otpornost irskoga gospodarstva. U nedavnom je istraživanju otkriveno da, kada je riječ o rastu produktivnosti, inovacijama i izvozu, poduzeća u irskom vlasništvu imaju tek ograničenu korist od poslovanja multinacionalnih poduzeća u Irskoj. Međutim, irska poduzeća koja se bave istraživanjem i razvojem imaju koristi od prelijevanja iz multinacionalnih poduzeća. Poticajima iz javnog sektora za istraživanje i razvoj i većom dostupnošću kvalificiranih radnika za irska mala i srednja poduzeća potaknulo bi se širenje novih tehnologija u tim poduzećima. Osim toga, kao što je već više puta navelo irsko Nacionalno vijeće za konkurentnost, kako bi se povećala konkurentnost irskih poduzeća, potrebno je ograničiti rast određenih ulaznih i pravnih troškova. Prepreke na tržištu pravnih usluga i dalje su problem jer ometaju konkurentnost i povećavaju troškove primatelja usluga. Te prepreke najviše utječu na mala poduzeća jer se povećavaju troškovi sudskih postupaka. Provedbeni propisi za novi Zakon o uređenju pravnih usluga još nisu doneseni. Javna savjetovanja, koja su preduvjet za provedbu zakonodavstva, uvelike kasne.
- (18) Financijski sektor Irske na putu je održivog oporavka, ali naslijeđeni problemi još stvaraju ograničenja. Iako je Irska nastavila ostvarivati napredak u smanjenju loših kredita, njihov udio u ukupnim bruto kreditima (11,2 % u rujnu 2017.) još je među najvišima u EU-u. Prezaduženost, tržišna koncentracija i pojačana nesigurnost u nekim izvoznim sektorima negativno utječu na potražnju za kreditima malih i srednjih poduzeća, koja i dalje slaba. Iznimno je važno smanjiti dugoročna zakašnjela plaćanja, a ona s kojima se kasni već više od dvije godine činila su približno 60 % ukupnih zakašnjelih plaćanja hipoteka u 2017. Smanjenjem dugoročnih zakašnjelih plaćanja moglo bi se pridonijeti i rješavanju problema prezaduženosti, što poduzeća (posebno mala i srednja poduzeća) koči u upotrebi kredita u produktivnije svrhe. Nedavno istraživanje Središnje banke Irske upućuje na to da je rizik od ponovnog neispunjenja obveza posebno velik ako se primjenjuju rješenja za restrukturiranje koja podrazumijevaju privremeno smanjenje plaćanja. Održivost oduzimanja imovine i otpisa mogla bi se povećati i dopuniti snažnijim okvirom za zaštitu potrošača pri prodaji na sekundarnim tržištima kredita, štiteći pritom trajnost rješenja za restrukturiranje kredita.

- (19) Komisija je u okviru europskog semestra 2018. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Irske i objavila je u Izvješću za Irsku za 2018. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2018. i Nacionalni program reformi za 2018. te mjere poduzete nakon preporuka upućenih Irskoj prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Irskoj nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće ekonomsko upravljanje u Uniji na način da se na razini Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.
- (20) Uzimajući u obzir tu ocjenu Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2018., a njegovo je mišljenje¹¹ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.
- (21) Uzimajući u obzir Komisijino detaljno preispitivanje i ovu ocjenu, Vijeće je preispitalo Nacionalni program reformi i Program stabilnosti. Preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 navedene su u preporukama od 1. do 3. u nastavku.

PREPORUČUJE da Irska u 2018. i 2019. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Ostvariti srednjoročni proračunski cilj u 2019. Iskoristiti neočekivane prihode radi bržeg smanjenja udjela duga opće države. Smanjiti opseg i broj poreznih rashoda i proširiti poreznu osnovicu. Spriječiti očekivano povećanje rashoda povezanih sa starenjem tako što će se povećati troškovna učinkovitost sustava zdravstvene skrbi i provesti planirana mirovinska reforma.
2. Osigurati pravovremenu i učinkovitu provedbu nacionalnog razvojnog plana, uključujući u pogledu čiste energije, prometa, stanovanja, vodnih usluga i cjenovno pristupačne kvalitetne skrbi za djecu. Dati prednost dokvalifikaciji odraslog radno sposobnog stanovništva, s naglaskom na digitalnim vještinama.
3. Poticati rast produktivnosti irskih poduzeća, a osobito malih i srednjih poduzeća, poticanjem istraživanja i inovacija s pomoću ciljanih politika, izravnijih oblika financiranja i bolje strateške suradnje sa stranim multinacionalnim poduzećima, javnim istraživačkim centrima i sveučilištima. Promicati brže i trajno smanjenje dugoročnih zakašnjelih plaćanja, uz oslanjanje na inicijative za ugrožena kućanstva i poticanje otpisa nepovrativih izloženosti.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹¹ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.